

Становище

Във връзка с отправените към мен въпроси, свързани с тълкуване на семантичната коректност и с обхвата на действие на определени формулировки в **Закона за нотариусите и нотариалната дейност**, Ви отговарям следното:

По първия въпрос относно чл. 46, ал. 1

I въпрос: чл. 46, ал. 1 – „*Когато нотариусът отсъства или не е в състояние да изпълнява функциите си, той може да бъде заместван от помощник-нотариус, който има стаж по чл. 8, ал. 1, т. 3 и е положил изпит. В този случай помощник-нотариусът самостоятелно извършва всички действия от компетентността на нотариуса, като прибавя към подписа си и допълнението "по заместване".*”

Въпросът ни е, така както е построено изречението, отсъствието касае отсъствие от работното място – кантората или означава отсъствие от град, съдебен район, държава?

Така както е построено изречението и така както е дефинирана ситуацията /отсъствието на нотариуса и произтичащите от това обстоятелство правомощия и действия по силата на определени компетентности/, тълкуванието е следното:

Изразът „*нотариусът отсъства*” е лишен от всякаква определеност, въвн от обхвата на подразбиращото се понятие „работно място”. Това е определяне на принципно положение – на отсъствие от работното място, независимо от намерения, обстоятелства и места – населено място, държава, съдебен район и пр.

Законодателят не е предвидил /или е пропуснал да предвиди!/ специално дефиниране на понятието „отсъствие”. Подобно описание може да стане чрез набор от формални критерии за дефиниране на това понятие или най-малкото – чрез контекстуално ограничаване. Например – „нотариусът отсъства.... /от определен район, от страната и пр., удостоверено чрез съответни документи – командировъчни, медицински и пр./”. Отсъствието не е дефинирано и по отношение на времето /трайно, за срок по-голям от.../, което още повече разтегля критериите за това отсъствие.

Кое то означава следното – при всяко отсъствие на нотариуса от работното място /кантората/, независимо от срок, обстоятелства и причини, възникват правомощия и действия за лица притежаващи съответните за извършване на дейността компетентности.

По втория въпрос относно чл. 62, ал. 3, 2:

II въпрос: „ чл. 62, ал. 1. Съветът на нотариусите се избира в състав най-малко от петима основни и двама резервни членове, като председателят и неговият заместник се избират от основните членове.

ал.2 При по-голям състав на Съвета на нотариусите се избират двама заместник-председатели от основните членове.

ал.3 За член на Съвета на нотариусите може да бъде избран член на Нотариалната камара, който:

1. има най-малко двегодишен стаж като нотариус;

2. не е бил избран за член на този орган повече от два последователни мандата.

ал.4 Възпрепятстваните да участват или напусналите членове на Съвета на нотариусите до отпадане на пречката, съответно до края на мандата им, се заместват от резервните членове по старшинство на стажа.

ал.5 Резервните членове заместват председателя и заместниците му само в качеството им на членове на Съвета на нотариусите.”

Въпросът ни е, изразът „повече от два последователни мандата” равнозначен ли е с израза „два последователни мандата”, като брой на мандатите?

Целта на алинея 3 от чл. 62 е да дефинира изисквания, които следва да се спазват при избора на членове на Съвета на нотариусите. Първият параграф точно посочва едно от тези изисквания – кандидатът следва да има „най-малко двегодишен стаж като нотариус”. Това е добър пример за коректно разписано ограничаващо условие.

Не така стоят нещата с изискването на втория параграф.

ал.3 За член на Съвета на нотариусите може да бъде избран член на Нотариалната камара, който:

1. има най-малко двегодишен стаж като нотариус;

2. не е бил избран за член на този орган повече от два последователни мандата.

В случая става дума за не особено коректно дефиниране на ограничаващите обстоятелства. Ако ограничаващото намерение е било именно за рамките на два последователни мандата, заемани от кандидата, то в съответния запис уточнението „...повече от...” е напълно излишно.

Коректната формулировка на това изискване би била следната: *2. не е бил избран за член на този орган два последователни мандата.*

Или: *2. не е бил избран за член на този орган в продължение на два последователни мандата.*

Уточнението „повече от” внася сериозно колебание относно поставения в режим на ограничение брой на мандатите. *Ако за член в Съвета на нотариусите се кандидатира човек, който вече е бил избран за член в продължение на два последователни мандата, той напълно отговаря на условието/изискването да не е бил член на Съвета на нотариусите „повече от два последователни мандата”.*

Той наистина може да е бил член в продължение на два мандата, но не е бил член на съответния орган „повече от два последователни мандата”. Наречиято „повече” означава „над”, „нещо над”, „още нещо”, отвъд определени граници, срокове, количества...”, „свърх”...

Изразът „повече от...” въвежда действието на ограничението за избор *отвъд/над разписания срок на двата вече консумирани мандата.* „Повече от...” със сигурност следва да означава срок надхвърлящ времето на двата мандата - два мандата и половина, три мандата и пр.

Пример: Ако искаме да купим два хляба казваме „Дайте ми два хляба!” или „Два хляба, моля?” и това е напълно ясно за адресата на съобщението, той ще ни даде точно два хляба. Ако кажем „Дайте ми повече от два хляба!” получателят на съобщението ще бъде принуден да тълкува нашето намерение и желание – колко точно хляба искаме ние? Със сигурност – не точно два, а и „нещо отгоре”, „още”, /може би три хляба?/ и пр.

Примерът идва още веднъж да потвърди вече казаното – законодателят не е дефинирал ясно ограничителното условие. Позволил е тълкуване и то е в полза на разбирането за действащо ограничение при избора за членове отвъд/над рамките на двата последователни мандата.

При такава формулировка в Закона кандидат, който вече има два последователни мандата като член на Съвета на нотариусите напълно легитимно може да се кандидатира и да бъде избран за нов мандат. Той дефинитивно отговаря на ограничаващото условие – „не е бил избран член на този орган повече от два последователни мандата”. Бил е избран за член на съответния орган */само и съвсем конкретно/* два мандата.

Конкретният отговор на Вашия въпрос „...изразът „повече от два последователни мандата” равнозначен ли е с израза „два последователни мандата”, като брой на мандатите?” е следният:

Изразът „повече от два последователни мандата” не е равнозначен на израза „два последователни мандата”, защото той ясно разписва други /повисоки/ количествени показатели като рестриктивен срок за вече консумирани мандати.

София

10. 11. 2012 г.

проф. дфн Валери Стефанов